

Helt exakta stolpar

med smart metod

Har du ett byggprojekt, t.ex. en pergola som den här, med stolpar som ska vara mitt emot varandra, är det viktigt att de står helt i linje. Vi visar dig hur **du kan använda en mall, så dina stolpar hamnar rätt och resultatet blir felfritt!**

När stolpskon sitter där den ska i röret gjuter du fast den.

Gjutmall till stolparna

Om du använder en mall är det mycket lättare att få stolparna i linje med varandra. Du slipper en hel del mätarbete under vägen.

Mallen byggs av tvärgående brädor, som placeras så de motsvarar avståndet som ska vara mellan stolparna. I varje ände fästs en stolpsko. Brädorna förankras i två brädor som har den längd du önskar på ditt bygge. När du placerar mallen där du ska sätta stolparna, får du de exakta måtten på var du ska gräva. När alla hål är gjorda placerar du stolpskorna i dessa och gjuter fast dem - och under tiden står de riktigt stadigt i mallen.

En pergola skapar trivsel och ett extra rum i trädgården. Här ska det planteras klätterrosor som kommer skapa en blomstrande och doftande "vägg".

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Det är viktigt att stolparna står rätt, men använder du en mall går det lätt. Var försiktig när du sågar till överliggarna.

LÄTT

SVÅRT

TIDSFÖRBRUKNING

Ca 3-4 dagar.

PRIS

Ca 2 500 kr.

SÅ HÄR ÄR PERGOLAN BYGGD

Pergolan har en förhållandevis enkel konstruktion som består av stolpar, tvärgående överliggare och längsgående takbrädor som ger extra stabilitet. Vi har uteslutande använt oss av tryckimpregnerat virke, eftersom det har en lång livslängd utomhus.

De längsgående takbrädorna (C) är spårade, så de går ner 4,5 cm över överliggarna (B). Det ger extra stabilitet.

Överliggarna (B) monteras ovanpå stolparna (A). De har sågats till så de får sin sluttande form.

I hörnen på de yttre stolpparen sätts snedsträvor (D), som stärker konstruktionen.

På pergolans ena sida sätts armeringsnät upp mellan stolparna, som växter kan klättra på. Näten sätts fast med lister (E).

Stolparna (A) är försedda med stolpskor, fastgjutna i var sitt rör, som är nergrävda i marken.

MATERIAL

45 x 70 mm stolpar (tryckimp.):

- 12 stolpar (A) å 196 cm
- 4 snedsträvor (D) å 42 cm

45 x 195 mm reglar (tryckimp.):

- 6 överliggare (B) å 180 cm

28 x 120 mm brädor (tryckimp.):

- 5 längsgående takbrädor (C) å 540 cm.

22 x 95 x 4 200 mm brädor (tryckimp. som sågas upp till 22 x 29 mm lister):

- 16 lister (E) å 169 cm

Dessutom:

- 12 stolpskor, 48 mm
- 12 plaströr (till gjutning, diameter 15 cm) å 16 cm
- 1 påse färdigblandad betong
- 12 franska skruv, 10 x 40 mm
- 24 skruv: 4,2 x 55 och 6 x 90 mm
- 4 armeringsnät, 6 mm, å 90 x 168 cm

SPECIALVERKTYG

- Borrmaskin med omrörare
- Bultsax

Placering och gjutning

Pergolan består av 12 stolpar som ska sättas parallellt med varandra. Det ska vara samma avstånd mellan respektive par och mellan de enskilda stolparna på varje sida. Därför bygger vi först en mall som vi gjuter stolpskorna efter, så att de kommer stå helt rakt och exakt.

När mallen är byggd placeras den där pergolan ska vara och du markerar ut för hålen. Mallen kan flyttas lite, så att du kommer åt att gräva. När rören grävts ner kan du sätta tillbaka mallen och stolpskorna hamnar då i hålen.

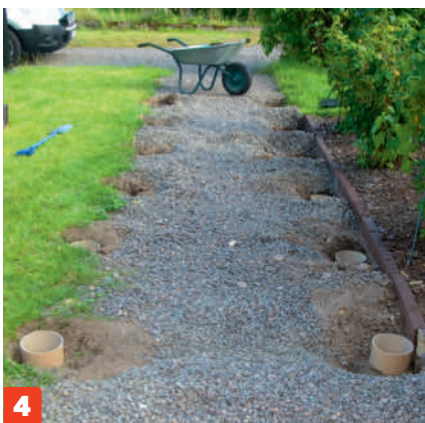
1 Sätt fast stolpskon tillfälligt på en bräda, som har exakt den längd som motsvarar det avstånd du vill ha mellan stolparna. Detta motsvarar pergolans bredd.

2 Fäst brädorna med stolpskor till två långa brädor, så du får en mall som du kan gjuta fast stolparna efter. Brädorna placeras så du får det önskade avståndet mellan stolparna på varje långsida.

3 Placera nu din mall där du vill ha pergolan. Stolpskorna visar exakt var du ska gräva. Här gräver vi ut för 16 cm långa rör som stolpskorna ska gjutas fast i.

4 Nu är det grävt för alla 12 rör som stolpskorna ska gjutas fast i. Nu kan du placera mallen ovanpå och varje stolpe kommer då placeras mitt i var sitt rör.

Stolpar och överliggare

Stolpar och överliggare sågas till på längden. Pergolan ska inte bli så hög men både höjd och längd är lätt att justera beroende på vad som passar dig.

Överliggarna ska ha en böjd form, så de sågas till med sticksågen för att få sin rätta form. De sågas ut av regler som har bredden 195 mm. Efter att de har sågats till är de 120 mm.

Använd vattenpasset flitigt när du monterar stolparna, så du är säker på att de står som de ska.

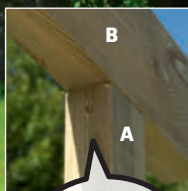
1 **Överliggarna (B) sågas till med sticksågen,** så de får en böjd form. Rita upp den böjda formen med hjälp av ett böjbart aluminiumrör, som sätts fast med tvingar i varje ände på överliggaren.

2 **Placera överliggaren (B) på stolpen (A),** och markera den böjda formen på stolpen så du kan såga till den. Stolpen är bara tillfälligt fäst. Se till att den står helt rakt.

3 **Skruva fast överliggaren (B) i stolpen (A),** och rikta in den. Fäst stolpen tillfälligt i stolpskon med mindre skruvar och fixera den när nästa stolpe satts på plats.

Överliggaren skruvas fast med 6 x 90 mm skruvar som skruvas i snett nerifrån.

Den tillfälliga strävan håller stolpen i rätt position. Samtidigt har du fortfarande möjlighet att finjustera om det behövs.

4 **Sätt upp nästa stolp-par.** När stolparna står där de ska, fixeras de tillfälligt med ett par tvingar och brädor.

5 **Stolparna (A) skruvas fast med franska skruvar,** när du har kontrollerat att de står precis som de ska. Förborra innan du skruvar i den franska skruven. På motsatt sida skruvas också ett par skruvar i.

Takbrädor och armeringsnät

När alla stolp-par är monterade på stolpskorna ska du börja med de långsgående takbrädorna. De sågas till på längden och det görs urtag i dem, så de går ner en bit över överliggarna. Det ger en stark och stabil konstruktion. I hörnen på de yttersta stolp-paren sätts snedsträvor som också ger extra stabilitet.

Till sist monteras armeringsnät mellan stolparna på ena sidan. Här ska rosor planteras som med tiden klättrar upp och bildar en blomstrande vägg.

1

Mät hur långt det är mellan stolparna (A). Dessa mått ska överföras till de långa brädorna (C), så du kan göra urtag i dem och placera dem på överliggarna.

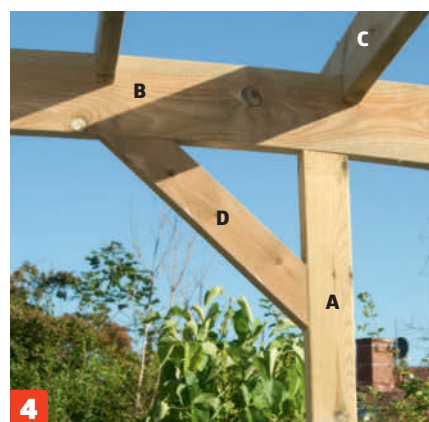
2

Gör ett urtag i takbrädorna (C) med ett stämjärn, sex i varje. Här ska brädan gå ner 4,5 cm över överliggaren. Får du inte tag på långa brädor kan du använda korta som skarvas mitt för en överliggare (B).

3

Montera de långa takbrädorna (C) på överliggaren (B). De skruvas fast med 6 x 90 mm skruvar som skruvas i snett nerifrån.

4

Skriva fast snedsträvorna (D) i hörnen på de två yttersta stolp-paren. Ena änden sågas till i 45-graders vinkel och i den andra ska det sågas ut för den böjda överliggaren. Skruva fast med 6 x 90 mm skruvar.

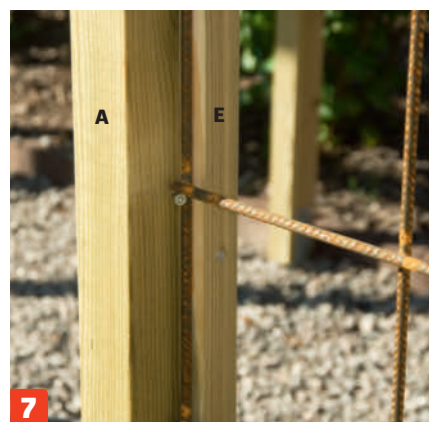
5

Klipp till armeringsnäten så de passar mellan stolparna. Har du inte en stor bult-sax kan du också använda en vinkelslip.

6

Montera en list (E) på stolpen (A), som armeringsnätet kan placeras på. Listen skruvas med 4,2 x 55 mm skruvar. Yttersidan på listen ska gå i linje med stolpens yttersida.

7

Sätt upp armeringsnätet, så det ligger helt intill den första listen (E). När nätet sitter i rätt höjd sätts den fast med ett par skruvar. En till list (E) sätts dit, på andra sidan om armeringsnätet.